

דלהתחייב ארבעה וחמשה כתבה התורה לשון מכירה, צריך שיהי' מכירה כדרך המוכרין, והיינו שהחפץ יוצא מרשות המוכר לגמרי, וגם אם יגנב או יאבד לא יהי' המוכר נפסד, ועל כן כאן בהקדש נהי' דנפקא מרשותיה ונעשה של הקדש, מ"מ אם יגנב או יאבד יחשב כממונו דגורם לממון כממון דמי, א"כ אין זה מכירה.

אב"ל זה רק למ"ד דגורם ממון כממון דמי, אבל למאן דאמר דגורם לממון לאו כממון דמי, שפיר הוי מכירה, כי גם אם יגנב או יאבד, ממון הקדש הוא שנאבד או נגנב ולא ממון המקדיש, רק המקדיש יהי' חייב לשלם נדרו שהתחייב, אבל את הבהמה שהקדיש ונתן להקדש זה הוי ברשות הקדש וגם אם יגנב או יאבד נחשב שממון הקדש נאבד, א"כ שפיר הקדש נחשב כמכירה, עיי"ש.

★★

בגמ': קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה היא וכו'.

תלמיד יח"ל, הבחור פנחס גראדאם הי"ד הקשה (בספר כוכבי אור ח"א ע' ר"ז אות ב') לפימש"כ התוס' בקדושין (נ"ז ע"ב) ד"ה מה שלי וכו' דשחוטו חוץ מותר באכילה ע"ש. א"כ שפיר שחיטת קדשים בחוץ הוה שחיטה ראויה וצ"ע עכ"ד.

★★

בגמ': אמר רבי יוחנן בשוחט תמימים מכפנים לשם בעלים והרי חזרה קרן לבעלים.

בתחילת פרשת ויקרא נאמר (א, ב), 'אדם כי יקריב מכם קרבן לה', ופירש רש"י, 'אדם כי יקריב - כשיקריב, בקרבנות נדבה דיבר הענין. אדם למה נאמר, מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל שהכל היה שלו, אף אתם לא תקריבו מן הגזל'. ביעלת חן (שם) דקדק, למה שינה רש"י בפירושו מסדר הפסוק, שהקדים לפרש 'כי יקריב', לפני פירושו על 'אדם'. עוד ראוי להביא מה שדקדק הרא"ם, דהא 'כי' משמש בד' לשונות, ומאן יימר לן דהכא המכוון 'אם' יקריב ובנדבה דיבר הענין, דלמא משמש כאן בלשון 'דהא', ומשמעותו דבקרבן חובה מדבר הכתוב.

והנה לעיל (סו, ב) מובא מחלוקת אי יאוש קונה, והקשה אביי מדכתיב 'קרבנו' ולא הגזול, ועל כרחך היינו

אחריותו, חייב המפקיד לבער, והביא רא"י מהא דאמרינן הכא וגונב מבית האיש ולא מבית הקדש, וכתב עליו הרא"ש ולא הבנתי ראייתו.

וכתבו בט"ז או"ח (סי' ת"מ) ובשו"ת חכם צבי (סי' קל"ט) לבאר דרבי שמעון ס"ל הכא שקדשים שחייב באחריותן מקרי וגונב מבית האיש, כיון שהוא חייב באחריותו, ורבנן החולקים עליו וקיי"ל כוותיהו, סוברים שאף שחייב באחריותן אזלינן בתר הבעלים שהוא הקדש ולא בתר הנפקד שהוא הדיוט, וקרינן ב"י וגונב מבית האיש ולא מבית הקדש, אלמא דלרבנן אזלינן בתר המפקיד ולא בתר הנפקד, אלמא דאלים כח המפקיד מהנפקד.

ולפי זה למד רבינו יונה לענין חמץ בפסח שהנפקד שקיבל עליו אחריות על החמץ חייב לבער, א"כ לפי מה שהוכחנו דאלים כח המפקיד מכח הנפקד, כל שכן הוא שהמפקיד חייב לבער החמץ, ק"ו ממה שהנפקד חייב לבער. וכ"כ גם בפנ"י פסחים ו' ע"א ברש"י, ועיין שם מש"כ עליו בהגהות ברוך טעם.

★★

בגמ': הא מני ר' שמעון היא דאמר קדשים שחייב באחריותן ברשות' דמריה קיימי.

וברש"י ר' שמעון היא וכגון שאמר הרי עלי עולה והפריש גניבה זו לנדרו, דכיון דחייב באחריותו ודבר הגורם לממון הוא כממון דמי ולא מכירה היא וכו'.

בחדושי מהר"ץ חיות כתב דמדברי הגמרא כאן משמע לכאורה כדברי הפני יהושע (דף ס"ו) דלר' שמעון דדבר הגורם לממון כממון דמי אז אפי' איתא בעינא ג"כ קדשים שחייב באחריותן נחשב כשלו, דאי לאו הכי למה לא יחשב הקדש כמכירה, הרי לעת עתה איתא בעינא בשעה שהקדיש וחייב ליתן להקדש את הבהמה עצמה, וא"כ למה לא תהי' הקדש כמכירה, והרב הקצות החושן בסי' שפ"ו (ס"ק ז) לא התעורר מזה מאומה עיי"ש.

ובשו"ת דבר יהושע (ח"ב סי' פה) כתב לתרץ ראייתו, וכתב דרש"י ז"ל דייק בלישניה לתרץ קושיא זו, דכתב דכיון דחייב באחריותו וכו' ולא מכירה היא, וכוונתו, דנהי דהבהמה הוי של הקדש משום דאיתא בעינא, מ"מ כיון